

CHP İnsan Haklarından Sorumlu
Genel Başkan Yardımcılığı

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Gününde **ANAYASAL HAKLAR** ve **TÜRKİYE GERÇEKLİĞİ**

  herkesicinCHP

www.CHP.org.tr

ANAYASA'DA HAKLAR

Yaşama Hakkı

Madde 17 - Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Çalışma Hakkı

Madde 49 - Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.

İfade ve Basın Özgürlüğü

Madde 26 - Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Eğitim Hakkı

Madde 42 - Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Cinsiyet Eşitliği

Madde 10 - Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.

Konut Hakkı

Madde 57 - Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

Sendika Hakkı

Madde 51 - Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir.

Din ve Vicdan Özgürlüğü

Madde 24 - Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.

Seyahat Özgürlüğü

Madde 23 - Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı

Madde 34 - Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

TÜRKİYE'DE GERÇEKLER

2018'de en az 1640 işçi, iş cinayeti kurbanı oldu.

OHAL döneminde 125.678 kişi yargı kararı olmaksızın ihraç edildi.

Türkiye, basın özgürlüğünde 180 ülke arasında 157. sırada.

Her 100 öğrenciden 44'ü liseden önce okulu bırakıyor. Çocuk işçi sayısı 2 milyonu aşarken, sadece 2017 ve 2018'de doğum yapan kız çocuklarının sayısı 21.957.

Sadece 2018 yılında erkekler, 340 kadını öldürdü. TBMM'nin %83'ü erkekler tarafından temsil ediliyor. Her 4 genç kadından 1'i işsiz.

Türkiye'de 80.000 evsiz olduğu tahmin ediliyor. Kentsel dönüşümle yerlerinden edilen binlerce vatandaşın konut hakkı ihlal ediliyor.

Sağlıklı çalışma koşulları ve iş güvenliği talep ederek sendika ve grev hakkını kullanan 3. Havalimanı işçileri 79 gün tutuklu kaldı.

Zorunlu din dersleri tüm Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına rağmen devam ediyor, cemevleri hala ibadethane olarak kabul edilmiyor.

Sadece OHAL döneminde 200.000'i aşkın kişinin pasaportu iptal edildi veya pasaportlarına tahdit kondu.

Saray rejimi, onurlu bir hak mücadelesi olan Gezi'den intikam almak istiyor. Onlarca aydın gözaltına alınarak ifadeye çağrılırken, Gezi direnişine destek verenler tutuklama kararlarıyla yıldırılmaya çalışılıyor.